

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије новинарства
Врста и ниво студија: Студије првог степена
Назив предмета: Агенцијско новинарство
Наставник (Презиме, средње слово, име): доц. др Кљајић Л. Веселин (предавања), наставник вештина Лазаревић Р. Драгован (вежбе)
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 2
Услов:
<p>Циљ предмета: У настојању да се студенти оспособе за рад у свим медијима, уведени су, првенствено ради упознавања и проучавања њихових специфичности, посебни наставни предмети -курсеви- за сваки медиј, укључујући и новинске агенције, незаобилазни сервис и ослонац штампаних и електронских медија и других корисника информација чији се круг шири. Кроз наставу изборног предмета Новинарство у агенцијама, студенти, до сада завршне, а према Болоњској декларацији друге године, оспособљавају се – практично и теоретски- за професионално обављање новинарског посла и заната не само у агенцијама, већ и у другим медијима, јер су агенције праве фабрике вести, а вест је кичма и темељ новинаства. Зато је настава предвиђена као комбинација теоријског и практичног рада, уз доминацију практичног или барем пола-пола. Изузев неколико првих часова, настава се изводи упоредо теоретски и практично (практичан рад прате теоретска упутсва и објашњења. Око 60 одсто наставе своди се на практичан рад који је и темељ предиспитних и обавеза на испиту, махом на лицу места на ФПН или некој новинској агенцији, јер је основна одлика агенцијског новинарства брзо, кратко, јасно и надасве тачно и поуздано, пошто је од брзине једино важнија тачност. Понеки споровознији текстови могу се радити и код куће. Сви стручни новинарски предмети проистичу и ослањају се на Теорију и технику новинарства, где студенти стичу основна, општа сазнања и новинарске вештине, а доцније на курсевима за сваки медиј проучавају и практично овладавају специфичностима, финесима, искуствима и занатским делом рада тих медијских кућа, у овом случају новинских агенција. Ради тога је, првенствено као део практичног рада, предвиђено гостовање искусних агенцијских новинара, махом дописника из иностранства и специјалиста за одређене области. Практикује се и одлазак студената и краћи боравак и рад у агенцијама. Тај потез се и у досадашњем раду са студентима показао као веома користан, што су и студенти потврдили, истичући значај писања информација и разговора, уз постављање многобројних питања, гостима – професионалцима и знаљцима који их, као и предавач, стално подсећају на максиму – пракса и занат, пре свега!.</p>
<p>Исход предмета: Поред упознавања с настанком, улогом, развојем, значајем и будућношћу новинских агенција, студенти се, комбинацијом теоретског и практичног рада, оспособљавају за професионалан рад у новинским агенцијама и другим медијима. Посебно је значајно њихово овладавање занатом, односно специфичностима агенцијског новинарства и оспособљавање за сажимање, селекцију- вешто одвајање битног од небитног – укључивање најважнијих чињеница – уз ослонац на поуздане изворе – у лид, главу вести, уз обавезну временску одредницу – данас, јер у агенцијском новинарству постоје само тазе вести, брзо – бити бржи од конкуренције – кратко, јасно и поуздано извештавање. Студенти се посебно оспособљавају за тзв. вести у низу, које су особени, заштитни знак агенцијског новинарства, када су важни догађаји у питању. Јер, агенцијски новинар, пошто је агенција сервис, снабдевач информацијама других медија, не може да сачека да се неки битан догађај оконча, па да на тенане напише текст, већ мора да буде на мртвој стражи, да најзначајнији догађај прати у стопу – од првих сазнања –флеш и билтен- до завршног извештаја, што значи да се стално мора јављати са терена, кад год има неку нову информацију о том догађају која ће бити нови лид следеће вести, уз коришћење елемената из претходних у виду бекграунда. Акценат је на оспособљавању студената, будућних агенцијских новинара да у тој журби, организовано хаосу, најважније издвајају у лид, а остале мање значајне чињенице пакују по систему фиока (опадајући значај – да би уредници штампе и РТВ када су у временском цајтноту пред `затварање` листа или почетак РТВ вести могли да их убаци, кратећи их кад је нужно, и на невиђено - од позади, а да информацију не осакате. Ништа мање није значајно ни оспособљавање за друге новинарске родове, поготово тзв. специјалце који су такође агенцијска специфичност. У агенцијском новинарству, у свим новинарским родовима, чак и у инетрвјуима, најважније мора бити у лиду, који је сублимација суштине информације, што значи да нема писања од Кулина бана, не само због тога што у агенцијском новинарству нема подналова, већ саопштавања сржи информације одмах на почетку, без околишавања и развлачења текстова у непотребне, дуге тзв. новинарске поњаве.</p>
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам, настанак, значај, кратак историјат и подела новинских агенција; Зачетници агенцијског новинарства, агенцијске велесиле, националне и комерцијалне; Агенције као сервиси других медија- специфичности агенција у фамилији медија; Улога технологије у развоју агенција и структури лида-од Морзеа до Интернета; Практично писање вести, обрада саопштења, преглед штампе и РТВ емисија; Генерални сервис – дневни тикер – и специјализовани сервиси – економски, финансијски, научни, културни, спортски, фоно, видео, фото, занимљивости; Агенцијски производи – од флеша, преко извештаја и изјава до чланка и интервјуа; Лид као окосница агенцијских информација – одговор на пет питања – брзо, кратко, јасно, поуздано; ДЕСК као „мозак“ агенције – улога и значај дежурних уредника, „дистрибутера“ вести страних агенција, преводилаца, секторских новинара, истраживача, аналитичара; Опште особине и подела агенцијског рада; ВЕСТИ У НИЗУ – тзв. целодневно или вишедневно извештавање о значајним догађајима – од почетка до краја; Практично писање</p>

вести у низу о стварним или фингираним ненајављеним догађајима- на факултету, терену, у агенцији; Практично целодневно извештавање о догађајима за које се унапред зна да ће бити одржани, уз обавезну јутарњу најаву и дневне прегледе; Агенцијске емисије за иностранство, дијаспору, специјализовани он лајн сервиси, билтени и публикације; Новинске агенције на нашим просторима, бившим Ју републикама <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>			
Литература			
а) основна: 1. Драгован Лазаревић и Небојша Јовановић , Агенцијско новинарство, ФПН и Чигоја штампа – 130 страна, 2. Ђовани Гоцини , Историја новинарства, Клио, Београд – 25 страна, 3. Антоан Ирис, Информационе магистрале, Клио - 35 страна, 4. Итјул Д. Б. - Андерсон А. Д., Писање вести и извештавање за данашње медије, Медија центар – 40 страна, ТАЊУГ – пола века – 30 страна б) допунска: 1. Два века српског новинарства, група аутора, Институт за новинарство – 30 страна, 2. Војислав Лалић, Од Авале до Тањуга / агенцијско новинарство у СЦГ/ и „Тањуг јавља“, Тањуг и Чигоја штампа – 30 страна, 3. Херман С. Е.- Мекцесни В. П., Глобални медији, Клио, 20 страна, 4. Роленд Лоример, Масовне комуникације, Клио 35 страна, 5. Неда Годоровић, Интерпретативно и истраживачко новинарство, Чигоја штампа – 20 страна, 6. Михаило П. Миљанић, Новинарске поуке и подуке, Инпропекс, Подгорица – 25 страна, 7. Малколм Малет, Приручник за новинаре, ЦИД, Подгорица – око 20 страна, 8. Ендрју Бојд, Новинарство у електронским медијима, Клио – 10 страна. 9. Агенцијске интерне публикације и њихове званичне Интернет странице.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 1	Вежбе: 1	Други облици наставе:	
			Студијски истраживачки рад:
Методe извођења наставе: Комбинација теоријског и практичног рада, махом паралелно извођеног и превагу практичног, уз гостовања новинара професионалаца и посете агенцијама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	50
практична настава	50	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			